

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД
НА НАЦИОНАЛНИЯ ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ИЗВЪРШЕНА
ПРОВЕРКА В ЗАТВОР ПЛЕВЕН, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ЗАКРИТ
ТИП „ВИТ“, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „ПЛЕВЕН“,
СЛЕДСТВЕН АРЕСТ ПЛЕВЕН, РАЙОННИ ПОЛИЦЕЙСКИ УПРАВЛЕНИЯ ПРИ
ОДМВР - ПЛЕВЕН

В изпълнение на Заповед № 80-51/14.04.2025 г. екип на институцията, в състав от четирима експерти, извърши планирана проверка от 23.04.2025 до 25.04.2025 г. в следните обекти:

1. Затвор - гр. Плевен, находящ се на адрес: гр. Плевен, парк „Кайлъка“;
2. Затворническо общежитие от закрит тип „Вит“, находящо се на територията на Затвор Плевен;
3. Затворническо общежитие от открит тип „Плевен“ към Затвор Плевен;
4. Следствен арест - гр. Плевен, находящ се на територията на Затвор Плевен;
5. Първо районно полицейско управление – гр. Плевен, находящо се в гр. Плевен, ул. „Гладстон“ № 7а;
6. Второ районно полицейско управление – гр. Плевен, находящо се в гр. Плевен, ул. „Тетевен“ № 6.

Проверката е извършена съобразно График за планирани проверки на Националния превантивен механизъм за 2025 г., както и по повод на постъпили жалби от лишени от свобода с оплаквания за лоши материално-битови условия и оплаквания от медицинското обслужване в Затвор Плевен и в общежитията към него, и с оглед проследяване напредъка по изпълнението на препоръките на омбудсмана при предходната му проверка в посочените обекти през 2022 г.

Ръководствата и служителите, работещи в горепосочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на институцията на омбудсмана, като осигуриха достъп до всички помещения, предоставиха поискани документи и не се намесваха в комуникацията с настанените лица.

I. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. Затвор Плевен

Капацитет и населеност

Затвор Плевен се намира на осем километра югоизточно от гр. Плевен в парк „Кайлъка“. Към него функционират две затворнически общежития – ЗО „Вит“ от закрит тип (на територията на затвора), ЗО „Плевен“ от открит тип (извън територията на затвора) и следствен арест.

При спазване на жилищна площ на база 4 кв. м., затворническият корпус разполага с **общ капацитет за 287 души.**

Според представена справка от ръководството на Затвор Плевен **през 2024 г.** на територията на обекта са постъпили и освободени следния брой лица:

1. Постъпили в затвора – 228 лица, от тях:

- а) осъдени – 149 лишени от свобода, от които 4 са трансферирани;
- б) обвиняеми – 48 лица;
- в) подсъдими – 6 лица;
- г) преведени от други затвори – 25 лишени от свобода.

2. Напуснали лица – 274, от които:

- а) освободени – 243 лица;
 - при изтърпяно наказание – 195 лишени от свобода;
 - условно-предсрочно освободени – 25 лица;
 - починали – 2 души;
 - освободени на друго основание – 21 лица, както следва:
 - 2 души са трансферирани и екстрадирани;
 - 19 души с изменена или отменена мярка за неотклонение „задържане под стража“;
 - 0 лица са помилвани;
- б) преведени в други затвори – 31 души.

Видно от представена статистическа справка от ръководството на затвора, **в периода от 01.01.2025 г. до момента на извършване на проверката на 24.04.2025 г.** в обекта са постъпили общо 87 лица, от които:

55 са осъдени, от тях трима са трансферирани;

18 лица са обвиняеми;

10 лица са подсъдими;

4 лишени от свобода са преведени от други затвори.

Общият брой на напусналите лица е 63, от които:

59 са освободени. От тях 54 са изтърпели наказанието си, двама са условно-предсрочно освободени и един е починал. Други двама са освободени въз основа на изменена или отменена мярка за неотклонение „задържане под стража“.

От началото на 2025 г. до момента на извършената проверка, четирима души са преведени в други затвори.

Към момента на извършената проверка на 24.04.2025 г. в корпуса на Затвор Плевен бяха настанени 208 лишени от свобода, в следствения арест бяха настанени 26 лица, в ЗО „Плевен“ – 74 лишени от свобода, а в ЗО „Вит“ – 29 лишени от свобода.

Материално-битови условия

При предходната проверка от екип на омбудсмана в качеството му на национален превантивен механизъм **през 2022 г. бяха отправени следните препоръки до Главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“:**

- *да бъдат отпуснати целеви финансови средства за извършване на ремонт на санитарните възли в спалните помещения на лишените от свобода в Затвор Плевен, ремонт на кухнята и закупуване на нови електроуреди, смяна на подовата настилка и ремонт на общите бани, намиращи се на всеки етаж в затворническият корпус;*

- да бъдат отпуснати целеви финансови средства за препроектиране на ЗПС в Затвор Плевен, както и да бъде подменена настилката в спалните помещения;

- да бъдат отпуснати целеви финансови средства за препроектиране на ЗПС в Затвор Плевен и извършване на преустройство на самите килии, като бъдат премахнати решетките, а самите килии да бъдат с осигурен достъп до естествена дневна светлина, като същевременно се осигури уединение на лицата, изтърпяващи наказание „доживотен затвор“ и „доживотен затвор без право на замяна“.

До началника на Затвор Плевен са отправени следните препоръки:

- санитарните възли в помещенията за настаняване на изтърпяващи наказание „доживотен затвор“ и „доживотен затвор без право на замяна“ да бъдат оградени със стени от пода до тавана.

В хода на проверката, проверяващият екип посети кухнята на Затвор Плевен, в която работят лишени от свобода под ръководството на професионален готвач, назначен на трудов договор. Те приготвят храната за закуска, обяд и вечеря за всички лишени от свобода и задържани лица, които са настанени в затворническия корпус, затворническите общежития и следствения арест.

Експертите от институцията на омбудсмана констатираха, че кухнята е в отлично състояние. Същата се намира след извършени ремонтни дейности, с боядисани стени, подменени плочки и кухненски плотове.

Старите кухненски електроуреди, заварени по време на проверката през 2022 г. са премахнати и заменени с нови.

Предвид горното, институцията на омбудсмана намира отправената препоръка за изпълнена.

Освен новите кухненски електроуреди, кухнята на Затвор Плевен разполага и с достатъчен брой хладилници и хладилни камери за местни, млечни и други хранителни продукти, за които се изисква да бъдат съхранявани при минусови температури. Един от хладилниците е определен за съхраняването на хранителни проби за 48 часа.

Нови кухненски електроуреди в кухнята на Затвор Плевен

По време на проверката, проверяващият екип препоръча по хладилниците и хладилните камери да бъдат поставени дневници за проследяване и контрол на поддържаните ниски температури. От ръководството на затвора се разпоредиха незабавно да бъде приложена тази практика.

Кухнята в Затвор Плевен

Хранителните продукти, за които не се изисква да бъдат в хладилници и хладилни камери се съхраняват в специално обособен склад в близост до кухнята на затвора. Същите са опаковани в чували или са в запечатани буркани.

По време на проверката, проверяващият екип не установи наличие на хлебарки или други вредители в кухнята или в склада за хранителни продукти.

Ястията, които се приготвят в кухнята редовно включват месо, предимно свинско и пилешко. В една от хладилните камери имаше и голям запас от замразена риба.

Видно от представените на проверяващия екип седмични менюта, храната която се сервира в Затвор Плевен е разнообразна и съдържа необходимите калории. За лишените от свобода, които исповядват ислямска религия е изготвено отделно меню, от което е изключено свинското месо.

В кухнята има и менюта за лица, които следва да спазват съответни диети поради здравословни причини, както и храни за лишени от свобода, които не консумират месо.

По време на проверката настанените лица в Затвор Плевен, затворническите общежития към него и в следствия арест не изразиха оплаквания от храната, приготвена от кухнята.

Сред програмите за обучение в практиката – вградено обучение, в Затвор Плевен се провеждат курс по озеленяване и цветарство, както и курс за добиване на знания и практически умения в областта на зеленчукопроизводството.

Обектът разполага с обширни градини, в които се саят и отглеждат различни видове зеленчуци като лук, маруля, домати и др.

В хода на проверката, началникът на Затвор Плевен сподели, че се водят преговори за отпускане на финансови средства от Норвежкия финансов механизъм за проектиране и изграждане на високотехнологични оранжерийни комплекси в част от градините. Същите ще бъдат оборудвани с отоплителна техника, която ще осигурява достатъчно висока температура за затопляне на целите помещения.

Зеленчукови градини на територията на Затвор Плевен

Обучение

От 2010 г. в Затвор Плевен функционира филиал за начално училищно обучение към СУ „Димитър Митев“ при Затвор Ловеч.

Учебната 2023/2024 г. е приключила за 13 лишени от свобода, изтърпяващи наказанията си в Плевенския затвор. Те са получили удостоверения за успешно завършено образование.

Според изложена информация в Отчета за дейността на Затвора гр. Плевен през 2024г., новата учебна 2024/2025 г. е била предшествана от интензивна кампания по разясняване, мотивиране и набавяне на удостоверения на лишените от свобода с образователни потребности за повишаване на грамотността им, съвместно с учителите. В двете слати начални паралелки в учебния център се обучавали общо 17 ученици.

Лишените от свобода, завършили начален курс на училищно обучение се мотивират да продължат образованието си в съществуващите основни и средни училища в системата на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН). За обучение от 5-ти до 12-ти клас са изпратени в ГДИН комплекти на 18 кандидати за превод в СУ „Димитър Митев“ към Затвор Ловеч, от които са били преведени 12 осъдени.

По време на проверката, ръководството на Затвор Плевен сподели, че има планове учебният център да бъде преместен в сградата на ЗОЗТ „Вит“, след като бъде изградена нова сграда за общежитието и лишените от свобода се настанят в нея.

Предвид горното, институцията на омбудсмана отправя препоръка до министъра на правосъдието, плановете за изграждане на нова сграда на ЗОЗТ „Вит“ да бъдат реализирани във възможно най-кратък срок.

Проверяващият екип се среща с двете учителки, които работят в учебния център при Затвор Плевен. Учениците в обекта преминават обучение от първи до четвърти клас.

Тези, които желаят да продължат образованието си биват преместени в Затвор Ловеч или в други места за лишаване от свобода при необходимост.

Учебният център се помещава в самостоятелна сграда и се състои от учителска стая, две класни стаи и училищна библиотека.

Учениците са разпределени в две смесени паралелки, от които едната е за първи и втори клас, а другата е за трети и четвърти клас.

Видно от представена от учебния център справка за учебната 2023/2024 г. са записани за ученици следния брой лишени от свобода:

1. В двете слети паралелки са започнали учебната година **24 ученици** от 1 до 4 клас;
2. За обучение от 5 до 12 клас са преведени 14 осъдени лица за обучение в СУ „Димитър Митев“ към Затвор Ловеч.

От започналите 24 ученика успешно са завършили съответния клас 13 лишени от свобода, както следва:

I-ви клас – 2 л. св.;

II-ри клас – 3 л. св.;

III-ти клас – 1 л. св.;

IV-ти клас (начално училищно образование) – 7 л. св.

За учебната 2024/2025 г. са записани за ученици следния брой лишени от свобода:

1. В двете слети начални паралелки в учебния център при Затвор Плевен са започнали учебната година **17 ученици** от 1 до 4 клас. Към датата на извършване на проверката, общият брой на учащите е **10 лишени от свобода**;

2. За обучение от 5 до 12 клас са преведени 12 осъдени лица за обучение в СУ „Димитър Митев“ към Затвор Ловеч.

Подобно на други места за лишаване от свобода в Учебния център на Затвор Плевен не всички от лицата започнали учебната година успяват да я завършат поради наложени наказания или освобождаване.

Сградата на Учебен център при Затвор Плевен

Класна стая в Учебен център на Затвор Плевен

Класните стаи и училищната библиотека са в изключително добро състояние. Същите се поддържат чисти и подредени. Мебелите, с които са оборудвани са сравнително нови, подовите настилки са с ламинат, прозорците са с поставени PVC дограми, а стените са боядисани и нямат нужда от освежаващ ремонт.

Учебните материали, които ползват учениците са добре пазени и има достатъчен брой учебници и учебни помагала за всички, изявили желание да учат.

Учителките споделиха, че лишени от свобода изпитват голям интерес към учебната литература, която ползват и имат желание да четат книги с български приказки извън учебните занятия.

Условия на труд и трудова ангажираност

След проверката на учебния център, ръководството на Затвор Плевен уведоми, че се водят преговори за реализиране на проект по Норвежкия финансов механизъм, който предвижда сградата на училището и тази на нефункциониращия цех зад нея да бъдат разрушени и на тяхно място да бъде изграден комплекс от малки цехове, в които ще се осигурява работа за лишените от свобода.

На територията на Затвор Плевен функционира цех за металообработване. Към момента на извършване на проверката в него работеха около 13 лишени от свобода. За работещите лица са осигурени необходимите условия на труд в обекта. Осигурена им е екипировка за машините, с които работят, имат съблекалня, в която да се преобличат и санитарно помещение.

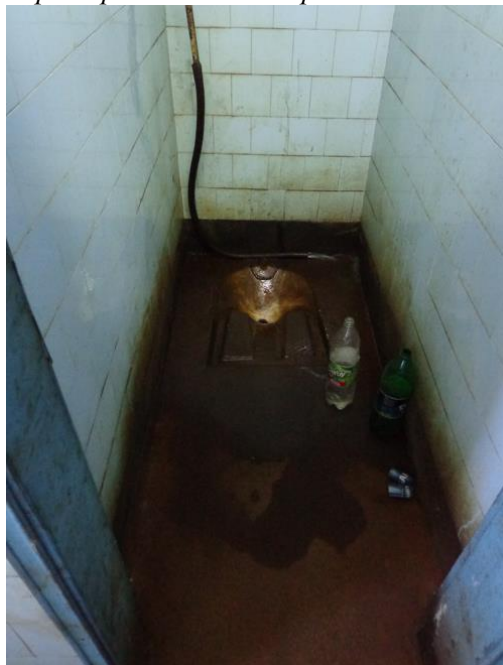
Работещите в цеха лишени от свобода не изразиха оплаквания от условията на труд. Същите изпълняваха работните си задължения в обстановката на добра организация, дисциплинирано и ползваха предоставената им екипировка за безопасни условия на труд.

Работата в цеха за металообработване се извършваше под надзора на един лишен от свобода, който има професионален опит в сферата на металообработването.

Проверяващият екип констатира, че помещението за санитарно-хигиенни нужди в цеха има нужда от ремонт и най-вече в тоалетната кабинка. **При наличието на тези обстоятелства, институцията на омбудсмана отправя препоръка до началника на Затвор Плевен да бъдат предприети необходимите действия за подобряване на условията в посоченото помещение.**

Цехът за металообработване на територията на Затвор Плевен

Помещенията за санитарно-хигиенни нужди в цеха за металообработване

Корпусът на затвора разполага с голям кинозалон, в който лишените от свобода могат да гледат театрални и музикални изпълнения, прожекция на филми и да провеждат свои събрания в него.

Всяко едно от помещенията в корпуса на затвора разполага със собствен санитарен възел.

Етажите разполагат с общи бани и допълнителни общи санитарни помещения, както и места за съхранение и приготвяне на храна.

Всяко едно от помещенията за настаняване на лишени от свобода е оборудвано с легла, масички, столчета и шкафчета. Имат достъп до естествена светлина, поставените прозорци са с PVC дограма и с поставени решетки.

Всички санитарни възли в спалните помещения са оградени с издигнати стени до тавана и разполагат с мивка и тоалетна чиния.

Предвид горното, институцията на омбудсмана приема отправените препоръки до директора на ГДИН и началника на Затвор Плевен в резултат от проверката през 2022 г. за изпълнени.

Отоплението на помещенията за настаняване през студените месеци в годината се осигурява чрез намиращите се там радиатори.

Топлата вода се осигурява в общите бани по график.

Помещение за настаняване в корпуса на затвора с прилежащите към тях санитарни възли

Местата за съхранение и приготвяне на храна, които се намират на всеки етаж от корпуса на затвора са с по един хладилник и поне с една готварска печка и фурна. В тях лишните от свобода свободно могат да си приготвят допълнително храна, извън тази, която им се сервира в затворническата столова.

Хладилниците задължително се държат заключени когато не се ползват, като ключовете за тях се съхраняват от съответните отговорници на затворническите групи.

Общите бани са в изключително добро състояние. Подовите настилки и стените са с поставени плочки, а душовете са с душ слушалки, които могат да бъдат свободно местени по време на къпане.

При наличието на тези обстоятелства, институцията на омбудсмана намира отправената препоръка до директора на ГДИН относно извършването на ремонт на общите бани за изпълнена.

На първия етаж от корпуса на затвора много от настанените лишени от свобода са с физически увреждания, напреднала възраст и трудно подвижни.

По време на проверката, екипът не установи наличие на хлебарки, дървеници и други вредители.

Лишените от свобода не изразиха оплаквания свързани с условията на живот, храната и отношението към тях от ръководството на затвора и от надзорно-охранителния състав.

Обща баня в Затвор Плевен

Корпусът на затвора разполага още с компютърна зала за обучение по информационни технологии, бръснарница, котелно помещение и пералня.

Достъпът до компютърната зала се извършва чрез оправомощен служител на затворническата администрация, който има ключ за нея.

В бръснарницата, котелното помещение и пералнята, работят лишени от свобода с доказан опит за съответната работа, която изпълняват. Помещенията разполагат с необходимите машини и оборудване.

Лишените от свобода могат да си закупуват хранителни продукти, козметика и други необходими за тях вещи от намиращата се в обекта затворническа лавка. Същата е добре оборудвана, а обявените в нея цени не надвишават тези от магазините навън.

Затвор Плевен разполага с голямо пространство за престой на лишените от свобода на открито, където могат да се разхождат, спортуват и да си организират спортни състезания.

Дворът на Затвор Плевен

За настанените лица са осигурени и помещения за спортни и социални дейности в затворническия корпус като фитнес зала, спортна зала с тенис маса и фитнес пътека, както и зала за провеждане на срещи, събрания и други мероприятия, обзаведена с маси, столове, два плазмени телевизора, пейки, цветя, шкафчета и дъски за писане.

Затворът разполага с автомобили за конвоиране на лишени от свобода, но проверяващия екип констатира, че единият от тях е стар и има нужда да бъде сменен с нов.

Предвид горното институцията на омбудсмана отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат предприети необходимите действия за закупуването на нов конвоиращ автомобил за Затвор Плевен.

2. Арест към Областна служба „Изпълнение на наказанията“ гр. Плевен

В част от третия етаж на затворническия корпус се помещава следствения арест към Областна служба „Изпълнение на наказанията“ гр. Плевен.

Обектът разполага с **капацитет за 32-ма души**, като има обособени помещения за жени, непълнолетни и чужди граждани.

Към момента на проверката в следствения арест бяха настанени **26 лица, от които двама непълнолетни, една жена и двама чужди граждани.**

Никой от настанените не изрази оплаквания от условията, храната или отношението на служителите към тях.

Непълнолетните лица бяха от мъжки пол, единият на 17-годишна възраст, а другия на 14. Същите споделиха, че служителите от надзорно-охранителния състав се държат много добре с тях и са им дали шахматна табла с фигури, за да имат още нещо, с което да уплътняват времето си.

Стаята за непълнолетни в Арест Плевен

Всички помещения за настаняване в ареста са оборудвани със самостоятелен санитарен възел.

Задържаната жена също беше настанена в самостоятелно помещение. Същото беше с достатъчна площ за настаняване на още три лица. Имаше достъп до естествена светлина и възможност за отваряне на прозорците за проветряване.

Останалите задържани лица бяха разпределени по четири или повече човека в другите спални помещения при спазване на утвърдената площ от 4 кв. м. на човек

3. Затворническо общежитие от закрит тип „Вит“ (ЗОЗТ „Вит“)

На територията на Затвор Плевен се намира ЗОЗТ „Вит“, което е с общ капацитет на база 4 кв. м. за 39 души. Към момента на проверката в обекта бяха настанени 29 лишени от свобода.

Общежитието разполага с четири големи спални помещения с обща площ от 155 кв. м., обща баня с тоалетни, помещение за хранене, дворно място и спортна площадка.

След проверка на обекта от екип на омбудсмана през 2022 г. до началника на Затвор Плевен е отправена препоръка в ЗОЗТ „Вит“ да бъде изграден кухненски бокс, който да бъде на разположение на настанените там лица.

Към дата 24.04.2025 г. проверяващият екип не констатира наличието на кухненски бокс за лишените от свобода в общежитието, поради което институцията на омбудсмана отправя препоръка до началника на Затвор Плевен да бъде осигурен такъв.

Спалните помещения са обзаведени с легла, масички, столчета и шкафчета.

По време на проверката, екипът установи, че се извършват ремонтни дейности в ЗОЗТ „Вит“ като боядисване на вътрешните стени и обръщане/измазване след поставянето на нови PVC дограми.

Настанените лица в общежитието не изразиха оплаквания от условията и храната, която им се сервира. Всички видимо изпълняваха установения ред и дисциплина, като много от тях са ангажирани с работа.

Според администрацията на затвора, обстановката в ЗОЗТ „Вит“ е спокойна, не се наблюдават силно изразени междуличностни конфликти. Относително еднаквия социален и културен статус на затворническата общност обуславя нейната стабилност. Не се проявява противопоставяне, базирано на етническа, расова или религиозна принадлежност.

Дворното място и помещението за хранене на ЗОЗТ „Вит“

Помещение за санитарно-хигиенни нужди в ЗОЗТ „Вит“

Спално помещение ЗОЗТ „Вит“

4. Затворническо общежитие от открит тип „Плевен“ (ЗООТ „Плевен“)

Видно от представена информация от ръководството на затвора в ЗООТ „Плевен“ изтърпяват наказание „лишаване от свобода“ осъдени за първи път до пет години, постановени на първоначален „общ“ режим, за умишлени престъпления и всички осъдени за престъпления по непредпазливост.

Затворническото общежитие се помещава в две сгради.

Първата и основна сграда на обекта е разположена в града на територията на бившо военно поделение (дисциплина). Тя се състои от два етажа, като на първия има шест спални помещения, а на втория четири.

Първа сграда на ЗООТ „Плевен“

Към момента на проверката в основната сграда на ЗООТ „Плевен“ се извършваха ремонтни дейности по места, предимно в нейната столова, която се намира на първия етаж. Храната, която се сервира там се приготвя и доставя от кухнята на Затвор Плевен.

Лишените от свобода могат да си закупват необходими за тях продукти от намиращата се на място затворническа лавка, която се зарежда редовно всеки четвъртък от седмицата. Търговският обект работи всеки ден, без неделя от 06:30 до 18:30 ч.

Лавката в основната сграда на ЗООТ „Плевен“ разполага със свой склад, където е **необходимо да бъдат извършени ремонтни дейности по вътрешните ѝ стени.**

Складът на затворническата лавка в ЗООТ „Плевен“

От ръководството на затвора споделиха, че е планирано да бъдат сменени и всички врати в първата сграда на Затвор Плевен, като очакват да получат нови врати, произведени в затворническия цех на Затвор Стара Загора.

Лишените от свобода са настанени по трима души в спално помещение.

На всеки етаж има обща баня и общ санитарен възел.

Към момента на извършената проверка всички настанени в обекта лица бяха на работа. Спалните помещения са поддържани подредени и чисти, а пред помещенията за санитарно-хигиенни нужди има шкафове за обувки.

На втория етаж освен спалните за лишените от свобода се намират и кабинета на началника на затворническото общежитие, както и на други служители от администрацията. Там е разположена и библиотеката на общежитието. Библиотекарят, който е лишен от свобода сподели, че настанените лица се интересуват от четене на книги и редовно идват да си взимат различни издания за четене.

От администрацията уведомиха екипа от институцията на омбудсмана, че библиотеката редовно се обновява с нови издания и получават дарения на книги.

Обектът разполага още с котелно помещение, откъдето се отоплява сградата и с перално помещение, оборудвано с пералня и сушилня където се изпират дрехите и спалното бельо на лишените от свобода.

Спални помещения в ЗООТ „Плевен“

Помещения за санитарно-хигиенни нужди в ЗООТ „Плевен“

В хода на проверката, проверяващият екип констатира, че баните и помещенията за санитарно-хигиенни нужди в първата сграда на ЗООТ „Плевен“ се нуждаят от ремонтни дейности. Има необходимост от смяна на плочките по стените, да се премахнат старите клекала на тоалетните и да бъдат сменени с нови, както и извършване на проверка на ВиК инсталацията за проблеми и течове.

Предвид горното, институцията на омбудсмана отправя препоръка до министъра на правосъдието да се разпорежи да бъдат осигурени нужните средства и предприети необходимите действия за извършването на ремонтни дейности в склада на затворническата лавка и в помещенията за санитарно-хигиенни нужди в основната сграда на ЗООТ „Плевен“.

Обектът разполага с дворно място където лишените от свобода могат да прекарват свободно време навън, а до котелното помещение има и фитнес уреди, където могат да спортуват.

Дворът при основната сграда на ЗООТ „Плевен“

Втората сграда, в която се помещава ЗООТ „Плевен“ се намира на територията на затвора. Тя е на два етажа, всеки от които разполага с по четири спални помещения и с по едно помещение за санитарно-хигиенни нужди.

Общият капацитет на общежитието, включвайки двете сгради е за **81 лица**. Към момента на извършване на проверката в ЗООТ „Плевен“ бяха настанени **74 души**.

ЗООТ „Плевен“ – втора сграда

Общежитието разполага със собствена лавка и общо помещение, в което лишените от свобода могат да се хранят. Същото се ползва и от служители на Затвор Плевен съобразно утвърден график.

Към момента на извършване на проверката всички лишени от свобода, настанени във втората сграда на ЗООТ „Плевен“ бяха изведени на работа.

5. Медицинско обслужване на лишените от свобода в Затвор Плевен и затворническите общежития към него, както и на задържаните лица в Арест Плевен

Персоналът на Медицинския център към Затвора – Плевен се състои от: 1 лекар – началника на МЦ на щатна длъжност (трудов договор), 8 ч. дневно; 1 лекар - хирург на граждански договор, посещава затвора два пъти седмично; 1 медицински фелдшер (с основна месторабота ЦСМП) на граждански договор, два пъти седмично; 1 санитар – на тази длъжност е назначен лишен от свобода.

Затворът се посещава по график, два пъти седмично от общопрактикуващия (личен) лекар на лишените от свобода, който при необходимост издава медицински направления, рецепти, както и всички други дейности, в изпълнение на договора си с НЗОК.

Спешните случаи се поемат от повикани на място екипи на Центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП), като не се съобщава за откази от посещения, както и за откази от страна на лечебни заведения да бъдат прегледани/хоспитализирани лишени от свобода.

Към МЦ има стационар, в който към момента на проверката са настанени трима лишени от свобода: пациент след прекаран БТЕ, с провеждана ежедневна антикоагулантна терапия/профилактика; пациент с цироза, на когото се провежда хепатопротективно лечение и диета; третият е новоприет лишен от свобода, с гастроинтестинални проблеми, на когото също се провежда активно наблюдение и лечение. При проведените с тях интервюта

настанените в стационара не съобщиха за оплаквания и изразиха задоволство от оказваната им медицинска и здравна грижа.

Стая за болничен престой в МЦ

Персоналът на МЦ осигурява и медицинското обслужване на лишените от свобода от затворническите общежития, както и на задържаните в ареста лица (води се отделен дневник за регистриране на прегледите, както и отделен регистър за травматичните увреждания в ареста).

При проверка на медицинската документация беше констатирано, че е пълна и се води редовно. Налични са необходимото медицинско оборудване и консумативи.

Мед. оборудване (ЕКГ и електронен апарат за измерване на кръвното налягане) и спешен шкаф

Има спешен шкаф, в който е констатирано, че лекарствените продукти и консумативи са в срок на годност.

Както и в другите затвори, лекарствени продукти се осигуряват от фирма по договор с ГДИН, като от затвора заявяват количества от необходимите и налични в техническа

спецификация (списък) лекарствени продукти. Не се съобщава за недостиг на лекарствени продукти. Лекарствата получени се съхраняват в шкафове.

Със заповед на началника на затвора е регламентиран ред за закупуване и получаване на лекарства от лишените от свобода в Затвора – Плевен. С нея е регламентирано и създаването на комисия, която да проверява финансовото състояние на лишените от свобода за период от 6 месеца назад, относно доплащането на лекарства от бюджета на ГДИН.

Съгласно изготвена от началника на МЦ справка, към момента лишени от свобода със СПИН е 1; хепатит В и С – 7 (провежда им се наблюдение, в това число диспансерно и лечение); наркомании – 25; психични заболявания – 1 (провежда му се лечение и контрол); Туберкулоза – няма.

Осигурено е диетично хранене за лишените от свобода, на които е предписано спазването на ХДР.

Води се регистър (Книга) за травматичните увреждания в Затвора – Плевен, при проверката на който е констатирано, че през 2024 г. са отразени общо 10 (десет) случая (по повод един от тях е извършена проверка от екип на НПИМ), а през 2025 г. – 1 случай на травматично увреждане. Номерацията не е последователна и броят на регистрираните прегледи не съответства на подадената справка.

При проверката на регистъра за травматичните увреждания в Арест – Плевен е констатирана последователна номерация, но с липсващи дати на някои от прегледите. Съгласно получената в тази връзка справка, за 2024 г. е регистриран 1 случай, през 2025 г. няма регистрирани случаи.

Оборудван зъболекарски кабинет

Денталното обслужване в Затвора – Плевен се извършва от дентален лекар на щатна длъжност, която към момента е в майчинство. Осигурен е заместник на граждански договор, който посещава затвора един път седмично.

Кабинетът е оборудван със съвременна апаратура и необходимите консумативи.

В тази връзка институцията на омбудсмана отправя препоръка до началника на затвор Плевен в регистрите на травматичните увреждания на Затвор – Плевен и Арест – Плевен да се спазва последователна номерация и да се отразяват датите на прегледите.

II. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

1. Първо РУ - Плевен

При извършване на проверка на Първо РУ - Плевен, проверяващият екип се среща с ръководителя на обекта, който оказва пълно съдействие.

На територията на Община Плевен действат две районни управления от структурата на Министерство на вътрешните работи.

Първо РУ - Плевен е единственото, което разполага с помещения за 24-часово задържане. В тях се настаняват всички лица, които са задържани в района на гр. Плевен.

Ръководството на обекта съобщи, че през изминалата година е било извършено боядисване на помещенията за 24-часово задържане. В същите редовно се извършват дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Работещата на място хигиенистка редовно ги почиства с белина, отделно идват специалисти от лицензирано търговско дружество, които пръскат с препарати против съответните вредители.

Първо РУ - Плевен разполага с постелъчен инвентар, закупен в края на 2023 г. Същият се ползва за помещенията за 24-часово задържане и след ползване от задържано лице винаги се изпира.

На всяко задържано лице се осигурява храна съгласно норматив, определен с акт на министъра на вътрешните работи. Храната се раздава в общоприетото време за закуска, обяд и вечеря.

Предоставяната храна се закупува веднага след задържането на граждани, като служителите съобразяват да не увреди здравето на съответното лице поради нарушаване на диета и други медицински предписания.

От Първо РУ - Плевен съобразяват и осигурената храна да не е в противоречие с личните предпочитания на гражданите, свързани със спазването на определени религиозни норми.

Спазва се правото на задържаните лица да получават и хранителни пратки, донесени от външни лица.

Задържаните лица, които са в нетрезво състояние при необходимост се предават на екип от Спешна медицинска помощ.

В хода на проверката проверяващият екип констатира, че Първо РУ - Плевен разполага с четири помещения за 24-часово задържане. Във всяко едно от тях може да бъде настанен един човек. Предвидена е стая за настаняване на задържани непълнолетни, както и стая за настаняване на задържани жени. Същите са оборудвани и със сигнални бутони.

Местата където се настаняват задържаните лица постоянно се отопляват през студените месеци в годината.

Помещения за 24-часово задържане в Първо РУ - Плевен

Всяко помещение за задържане разполага с естествен достъп до дневна светлина и е оборудвано с по едно легло. Дюшеците са от по-стар тип, поради което **институцията на омбудсмана отправя препоръка до директора на ОДМВР - Плевен да бъдат предприети действия за осигуряването на специални импрегнирани дюшеци, които ще допринесат допълнително за превантивните мерки срещу разпространението на вредители.**

Обектът разполага с една тоалетна, която се ползва от задържаните. Същата не разполага с душ, поради което **институцията на омбудсмана отправя препоръка до началника на Първо РУ - Плевен по възможност в нея да бъде монтиран душ за санитарно-хигиенни нужди на задържаните лица.**

Видно от представена справка през 2023 г. в обекта са били настанени общо 534 лица (503 от мъжки пол и 31 от женски), а през 2024 г. броят на задържаните е 381 (258 от мъжки пол и 23 от женски).

В Първо РУ - Плевен не водят отделна статистика за задържани непълнолетни, поради което **институцията на омбудсмана отправя препоръка до началника на Първо РУ - Плевен да се записва отделно броя на задържаните лица, които не са навършили пълнолетие.**

Помещенията за задържане са под постоянно 24-часово видеонаблюдение.

Обектът разполага със стая за свиждания и среща с адвокати, а на видни места са изложени координати за връзка със служебни защитници от Адвокатска колегия - Плевен.

2. Второ РУ - Плевен

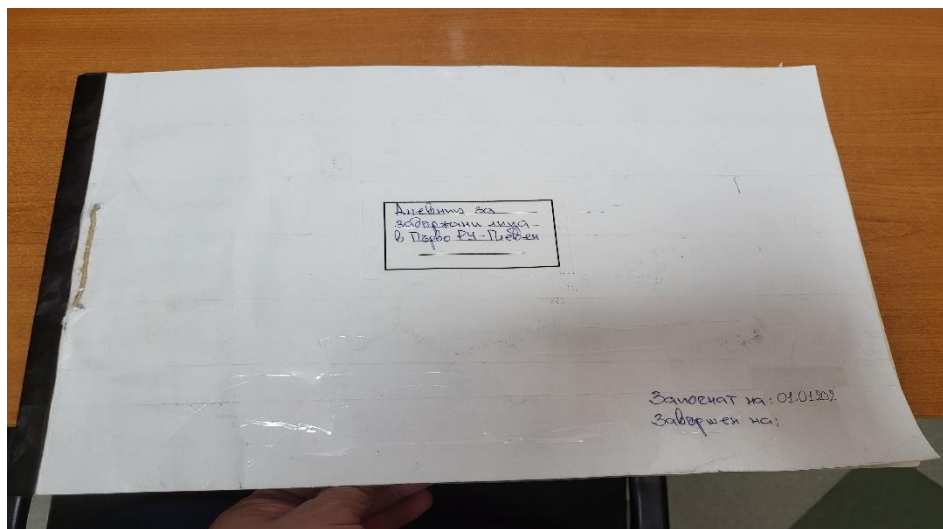
В хода на проверката, екипът от институцията на омбудсмана се среща с началника на Второ РУ - Плевен.

Обектът не разполага с помещения за 24-часово задържане. Когато бъдат задържани граждани от служители на Второ РУ - Плевен, същите се настаняват в помещенията на Първо РУ - Плевен.

3. Медицинско обслужване за задържаните лица в Първо и Второ РУ - Плевен

Към полицейските управления в Плевен няма назначени лекари на щат или по договор.

Задържаните лица попълват декларация, в това число за здравословното им състояние и необходимостта от медицински преглед, който се извършва от екип от ЦСМП – Плевен или от Спешното отделение (СО) на болницата. Съгласно получената от ръководството на I-во РУ информация няма случаи на отказ на екипи на ЦСМП за посещение на място. При проверката, в една от декларациите е констатирана липса на подпис на задържания.

Дневник на задържаните лица в Първо РУ - Плевен

Извършена е също проверка на книгата на задържаните лица, в това число относно регистрация на здравословното им състояние и прегледа, ако такъв е извършен. Прегледите са вписани и във Фиш за спешна помощ/амбулаторен лист за преглед на пациент в КДБ/СО, съхраняван в досието.

Не се съобщава за самоубийства пред 2024 и 2025 г.

В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ИНСТИТУЦИЯТА НА ОМБУДСМАНА ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

I. КЪМ МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

- Плановете за изграждане на нова сграда на ЗОЗТ „Вит“ да бъдат реализирани във възможно най-кратък срок;
- Да бъдат предприети необходимите действия за закупуването на нов конвоиращ автомобил за Затвор Плевен;
- Да бъдат осигурени нужните средства и предприети необходимите действия за извършването на ремонтни дейности в склада на затворническата лавка и в помещенията за санитарно-хигиенни нужди в основната сграда на ЗООТ „Плевен“.

II. КЪМ ДИРЕКТОРА НА ОДМВР – ПЛЕВЕН

- Да бъдат предприети действия за осигуряването на специални импрегнирани

дющеци, които ще допринесат допълнително за превантивните мерки срещу разпространението на вредители в помещенията за 24-часово задържане при Първо РУ - Плевен.

III. КЪМ НАЧАЛНИКА НА ЗАТВОР ПЛЕВЕН

- Да бъдат предприети необходимите действия за подобряване на условията в помещението за санитарно-хигиенни нужди в цеха за металообработване;
- Да бъде осигурен кухненски бокс за лишените от свобода в ЗОЗТ „Вит“;
- В регистрите на травматичните увреждания на Затвор – Плевен и Арест – Плевен да се спазва последователна номерация и да се отразяват датите на прегледите.

IV. КЪМ НАЧАЛНИКА НА ПЪРВО РУ - ПЛЕВЕН

- Да бъде монтиран душ в помещението за санитарно-хигиенни нужди на задържаните лица;
- Да се води отделна статистика за задържаните непълнолетни лица, които са били настанени в помещенията за 24-часово задържане.